

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum participans excommunicato sit excommunicatus? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

quas specialiter pertinet prouisio excommunicatio; licet vxor, filius, seruus, rusticus, & seruens. Sed hoc intelligendum est de filijs non emancipatis: alias conseruentur vitare patrem. De alijs autem intelligunt quod licet excommunicato communicare, si ante communicationem se ei subdiderint, non autem post. Quidam autem intelligunt e conuerso, scilicet quod superiores possunt licite communicare inferioribus; alij vero contrarium dicunt. Sed ad ministrum his communicare eis debent, in quibus sunt eis obligati: quia sicut inferiores obligantur ad obsequium superiorum, ita superiores ad prouidentiam interrum. Sunt etiam quidam casus excepti, sicut quando ignoratur excommunicatio; & quando aliqui peregrini & viatores in terra excommunicati, qui licite possunt ab eis emere, vel etiam accipere elemosynam. Et similiter si aliquis videat excommunicatum in necessitate: quia tunc ex pracepto charitatis tenetur ei prouidere: & ista hoc verius continentur.

Vtile, lex, humile, res ignorata, necesse.
Ut vtile referatur ad verba salutis, lex ad matinum, humile ad subiectionem: cetera parent.

Ad primum ergo dicendum, quod corporalia spiritualia ordinantur: & ideo potestas quae extendit ad spiritualia, etiam ad corporalia se extenderet potest: sicut ars quæ est de fine, imperat de qua sunt ad finem.

Ad secundum dicendum, quod in illo casu in quo aliquis ex pracepto charitatis communicare tenetur non prohibetur, ut ex dictis patet*.

A R T I C. II.

Vtrum participans excommunicato sit excommunicatus?

92

C. quod
in dubijs
de sent.
excom.

A D secundum sic proceditur. Videtur, quod participans excommunicato non sit excommunicatus. Plus enim separatus est ab Ecclesia Gentilium, quam excommunicatus. Sed ille qui participat Gentilium

IV. 30

Iudeo, non est excommunicatus. Ergo nec ille quæ
participat excommunicato Christiano.

¶ 2 Præterea, Si ille qui participat alicui excom-
municato sit excommunicatus, eadem ratione quæ
participat participantis, erit excommunicatus: & sic
in infinitum procedetur, quod videtur absurdum.
Ergo non est excommunicatus, qui excommunicato
participat.

SED contra est, quod excommunicatus est pos-
tus extra communionem. Ergo qui ei communicat,
à communione Ecclesia recedit: & sic videtur, quod
sit excommunicatus.

RESPONDEO dicendum, quod excommunicatio
potest in aliquem ferri duplenter. Aut ita quod ipse
sit excommunicatus cum omnibus ei participantibus:
& tunc non est dubium quod quicunque participat
ei, est excommunicatus majori excommunicatione.
Aut est excommunicatus simpliciter: & tunc aut par-
ticipat aliquis ei in crimen, praibendo ei consilium,
auxilium, aut fauorem; & sic iterum est excommu-
nicatus majori excommunicatione. Aut participat in
alij, sicut in verbo, vel in osculo, vel in mensa:
& sic est excommunicatus minori excommunicatione.

Ad primum ergo dicendum, quod Ecclesia non
ita intendit corriger infideles, sicut fideles, quorum
cura sibi incumbit: & ideo non ita arcet à commu-
nione infideliū, sicut à communione fideliū illo-
rum, quos excommunicat, super quos habet aliquam
potestatem.

Ad secundum dicendum, quod excommunicato
minorī excommunicatione licet communicare: & sic
excommunicatio non transit in tertiam personam.

ARTIC. III.

Vtrum participare cum excommunicato in casibus
non concessis, semper sit peccatum mortale?

A D tertium sic proceditur. Videtur, quod par-
ticipare cum excommunicato in casibus non
concessis, semper sit peccatum mortale. Quia De-

O 2 crer.

q. 22. a. 1.
cor. q. la.
cis ibid.
titatis.